

Samrådsunderlag för avgränsningssamråd

Nytt tillstånd för deponering och hantering av
avfall vid Brändkläppens avfallsanläggning

Sweco Sverige AB	556767-9849		
Uppdrag	Miljötillstånd Brändkläppen		
Uppdragsnummer	30048723-001		
Kund	Restproduktbearbetning i Boden Aktiebolag	Uppdragsledare:	Pernilla Arvidsson
Upprättad av	Anna Norell	Granskad av:	Ulrika Thörnblad
Datum	2023-05-25		
Ver	1		
Dokumentreferens	230525 samrådsunderlag brändkläppen v2.docx		

Innehållsförteckning

1.	Administrativa uppgifter	5
2.	Bakgrund och syfte	5
3.	Befintliga tillstånd	6
4.	Tillståndprocessen	7
4.1	Samråd	8
5.	Ansökans omfattning	9
5.1	Seveso	10
5.2	Industriutsläppsförordningen	10
6.	Områdesbeskrivning	11
6.1	Lokalisering	11
6.2	Planförhållanden	11
6.2.1	Översiktsplan	11
6.2.2	Detaljplan	12
6.3	Riksintressen och skyddade områden	12
7.	Beskrivning av verksamheten	13
7.1	Allmänt	13
7.2	Nuvarande verksamhet	14
7.2.1	Sortering och bearbetning	14
7.2.2	Lagring och hantering av avfall	14
7.2.3	Behandling	14
7.2.4	Avvattnings av flytande avfall	15
7.2.5	Lakvattenhantering	15
7.3	Planerad verksamhet	15
7.3.1	Deponering av icke-farligt avfall	15
7.3.2	Sortering och bearbetning	16
7.3.3	Lakvattenhantering	16
8.	Alternativ lokalisering och utformning	17
8.1	Nollalternativ	17
8.2	Alternativ lokalisering och utformning	17
9.	Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter	17
9.1	Natur och kulturmiljö	17
9.1.1	Naturmiljö	17
9.1.2	Kulturmiljö	18
9.2	Ytvatten	18
9.3	Mark och grundvatten	20
9.4	Boende och människors hälsa	21
9.4.1	Buller och utsläpp till luft	21
9.4.2	Friluftsliv	21
9.4.3	Lukt	21
9.4.4	Damning och nedskräpning	21
9.5	Rennäring	22
9.6	Energi- och resursanvändning	22
9.7	Säkerhet och risker	22
9.7.1	Risker inom befintlig verksamhet	22
9.7.2	Klimatförändringar	22

10.	Miljömål	22
11.	Fortsatt arbete	23
11.1	Tidplan	23
11.2	Planerade utredningar.....	23
11.3	Förslag på innehåll i kommande miljökonsekvensbeskrivning	24
12.	Referenser	25

1. Administrativa uppgifter

Verksamhetens namn	Brändkläppens avfallsanläggning
Sökanden	Restproduktbearbetning i Boden AB
Organisationsnummer	556541–2797
Fastighet	Svarthjörby 2:53 och Svarthjörby 2:36
Kommun	Bodens kommun
Anläggningens adress	Brändkläppen 2 961 42 Boden
Kontaktpersoner	Restproduktbearbetning i Boden AB Robert Näslund, robert.naslund@restprodukter.se Sweco
Prövningsmyndighet	Mark- och miljödomstolen
Tillsynsmyndighet	Länsstyrelsen Norrbottens län

2. Bakgrund och syfte

I norra Sverige sker en snabb utveckling och Bodens kommun förväntas växa de kommande åren genom bland annat ett nytt stålverk. Den snabba utvecklingen innefattar även hantering av större volymer inom avfallsområdet. För att minska långtgående transporter behöver befintliga anläggningar, såsom Brändkläppens avfallsanläggning, planera för att kunna ta emot de ökade volymerna.

Restproduktbearbetning i Boden AB (REBAB) (sökanden) avser därför att till Mark- och miljödomstolen lämna in en ansökan om nytt tillstånd för deponering och hantering av avfall vid Brändkläppens avfallsanläggning (nedan Brändkläppen) i Bodens kommun. Bolaget är ett av Bodens kommun helägt bolag. Sökanden driver idag avfallsanläggningen vid Brändkläppen och innehar ett tillstånd för verksamheten som gäller till och med den 31 december 2025. REBAB har med anledning av att gällande tillstånd snart går ut, samt behovet av att kunna hantera större mängder, för avsikt att ansöka om ett nytt A-tillstånd för hela avfallsanläggningen inklusive Återvinningscentralen som finns på anläggningen.

I och med den nationella ambitionen om ökad återvinning bedöms behovet av sortering- och bearbetningskapacitet av avfall att öka. Syftet med verksamheten är att genom kontroll och sortering maximera återvinningen av avfall samt att få en bra återanvändning/återvinning av avfallet. Dessutom minimeras deponeringen av avfall och avfallet som ska deponeras hamnar i rätt deponiklass.

I detta samrådsunderlag redovisas avfallsanläggningen Brändkläppens gällande förutsättningar, de planerade förändringarna och den förutsedda miljöpåverkan av verksamheten.

3. Befintliga tillstånd

Verksamheten på fastigheten Svartbjörby 2:53 och 2:36 omfattas idag av två tillstånd vilka idag innehas av dels Bodens kommun, dels av REBAB. REBAB:s nuvarande tillstånd 551-8385-10, ref.nr 2010–669, utfärdades av Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation 2011-05-25 och gäller fram till och med 2025-12-31. REBAB:s tillstånd omfattar följande verksamheter:

- Mekanisk bearbetning och sortering av högst 80 000 ton avfall per år för återvinning
- Bearbetning av högst 20 000 ton massor och avfall per år för anläggningsändamål
- Behandling av högst 10 000 ton uppgrävda massor per år
- Behandling av högst 10 000 ton uppgrävda massor (farligt avfall) per år
- Biologisk behandling av högst 5000 ton lätt nedbrytbart organiskt avfall per år.
- Avvattning av högst 5000 ton flytande avfall per år
- Mellanlagring av högst 30 000 ton avfall vid varje enskilt tillfälle för behandling, återvinning och användning som konstruktionsmaterial eller bortskaffande
- Mellanlagring av högst 20 000 ton farligt avfall bestående av förorenade massor och impregnerat trä vid varje enskilt tillfälle.
- Mellanlagring av högst 1000 ton annat farligt avfall vid varje enskilt tillfälle
- Mellanlagring och uppläggning av högst 60 000 ton inert avfall vid varje enskilt tillfälle för konstruktions- och anläggningsändamål

Bodens kommuns nuvarande tillstånd, 551-8691-10, ref.nr 2010–669, utfärdades av Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation 2011-07-08 och gäller fram till och med 2025-12-31. Ett ändringstillstånd, 551-13665-2019, utfärdades 2020-12-22. Tillståndet omfattar följande verksamheter:

- Deponering av högst 20 000 ton icke farligt avfall per år i befintlig deponi.
- Deponering av högst 20 000 ton icke farligt avfall per år i ny deponi.
- Deponering av högst 10 000 ton farligt avfall per år i deponi för farligt avfall.
- Mellanlagring av högst 2 000 ton farligt avfall vid varje enskilt tillfälle.
- Mekanisk behandling och sortering av högst 25 000 ton icke farligt avfall per år.
- Mellanlagring av högst 25 000 ton icke farligt avfall vid varje enskilt tillfälle.

4. Tillståndprocessen

Verksamheten avser att ansöka om ett nytt tillstånd enligt 16 kap 2 § miljöbalken samt tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap 9 § miljöbalken. En ansökan om tillstånd ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som beskriver den påverkan som verksamheten kan medföra för människors hälsa och miljö. Ansökan görs till Mark- och miljödomstolen. Innan en MKB upprättas ska verksamhetsutövaren genomföra samråd enligt 6 kap. miljöbalken med länsstyrelse, kommun samt de enskilda som kan antas bli särskilt berörda.

I samrådsförfarandet ges allmänheten samt de som är berörda möjlighet att påverka projektet. Sedan den 1 januari 2018 kan två typer av samråd ske, ett inledande så kallat undersökningssamråd och i vissa fall följs detta av ett så kallat avgränsningssamråd.

Brändkläppens avfallsanläggning har ett tillstånd enligt 9 kap miljöbalken. Ansökan om nytt tillstånd omfattar bland annat verksamhetskoden 90.300-i. Verksamhetskoden omfattas av 29 kap. 21 och 24 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251). Verksamheter som omfattas av 21 och 24 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251) finns med i 6 § Miljöbedömningsförordningen (2017:966) bland de verksamheter som alltid ska antas medföra betydande miljöpåverkan.

För verksamheter som alltid antas medföra betydande miljöpåverkan genomförs inget undersökningssamråd. I stället genomförs direkt ett avgränsningssamråd. Vid avgränsningssamråd sker samrådet med en bredare samrådsrets, med de övriga statliga myndigheter, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda, och samrådsunderlaget ska även beskriva alternativa lösningar för verksamheten eller åtgärden. Vid betydande miljöpåverkan ska även en specifik miljöbedömning genomföras, vilket innebär att en mer omfattande miljökonsekvensbeskrivning tas fram.

De synpunkter som inkommer i samrådet beaktas i det fortsatta arbetet med den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram och sammanställs i en samrådsredogörelse som lämnas till länsstyrelsen och blir en del av kommande MKB.

4.1 Samråd

Ett avgränsningssamråd genomförs nu med Länsstyrelsen i Norrbotten, Bodens kommun, övriga myndigheter och organisationer, de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten, samt allmänheten.

Föreliggande handling utgör underlag för avgränsningssamråd enligt miljöbalken.

Syftet med samrådet är att hämta in synpunkter som kan påverka verksamhetens utformning och avgränsningen av kommande miljökonsekvensbeskrivning. Sökanden samråder även gällande lokalisering, omfattning och utformning av verksamheten samt de miljöeffekter som verksamheten kan medföra i sig eller till följd av yttre händelser.

Synpunkter och information som kan vara värdefull för det fortsatta arbetet lämnas **senast den 30 juni 2023** skriftligen via post eller e-post till anna.norell@sweco.se eller skriftligen till:

Sweco Sverige AB

Anna Norell

Box 110

901 03 Umeå

Har ni några frågor är ni välkommen att kontakta Anna Norell via telefon på 070-921 15 58 eller via e-post anna.norell@sweco.se.

När samrådet är avslutat, kommer en samrådsredogörelse sammanställas med inkomna synpunkter och bemötanden av dessa. Samrådsredogörelsen kommer att bifogas ansökan som skickas in till Mark- och miljödomstolen.

5. Ansökans omfattning

Sökande avser att ansöka om nytt tillstånd enligt 16 och 11 kap. miljöbalken hos Mark- och miljödomstolen.

Verksamheten kommer i stort bedrivas som i nuläget i med skillnaden att alla verksamheter omfattas av ett och samma tillstånd. Ändringen omfattar främst ökade mängder inom befintlig verksamhet. Ansökan om nytt tillstånd innefattar även ansökan om vattenverksamhet då Sökanden avser att utveckla lakvattenhanteringen för att kunna rena vattnet lokalt i stället för att leda bort det till reningsverk.

I Tabell 1 nedan redovisas de ändringar som planeras jämfört med befintligt tillstånd. För en närmare beskrivning av verksamheten hänvisas till kap 7.

Tabell 1: Ändring av verksamheten

Planerad verksamhet	Mängd	Ändringen innefattar	Verksamhetskod
Återvinning genom mekanisk bearbetning och sortering av avfall	150 000ton/år	Mängden ökas från 80 000 ton/år till 150 000ton/år	90.100 & 90.70
Bearbetning av massor och avfall för anläggningsändamål	200 000 ton/år	Mängden ökas från 20 000 till 200 000.	90.110
Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål	200 000 ton/år	Innefattar ny verksamhetskod	90.131
Behandling av uppgrävda massor.	20 000 ton/år	Mängden ökas från 10 000 ton/år till 20 000 ton/år. Innefattar ny verksamhetskod samt omfattas av IED-lagstiftning.	90.406-i
Biologisk behandling av lättnedbrytbart avfall.	15 000 ton/år	Mängden ökas från 5 000 ton/år till 15 000 ton/år	90.161 och 90.171
Avvattnings av flytande avfall.	10 000 ton/år	Mängden ökas från 5 000 ton/år till 10 000/år ton.	90.420
Lagring av farligt avfall bestående av impregnerat trä, motordrivna fordon och annat farligt avfall	20 000 ton/enskilt tillfälle	Samma lydelse som tidigare	90.50
Lagring och uppläggning av icke-farligt avfall som en del av att samla in det	100 000ton/enskilt tillfälle	Mängden ökas från 60 000 ton till 100 000 ton.	90.30

samt för konstruktions- och anläggningsändamål.			
Deponering av icke farligt avfall i ny deponi.	90 000 ton/år med en totalmängd av 600 000 ton under tillståndets giltighetstid.	Mängden ökas till 90 000 ton/år, innefattar ny verksamhetskod samt omfattas av IED-lagstiftning.	90.300-i

5.1 Seveso

Verksamheten berörs inte av lagen (199:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, den s.k. Sevesolagstiftningen.

5.2 Industriutsläppsförordningen

Verksamheten omfattas av Industriutsläppsförordningen (IED) med avseende på verksamhetskod 90.300-i och 90.406-i vilket innebär att verksamheten ska uppfylla tillämpliga BAT-slutsatser samt att statusrapport ska upprättas. Planerad ansökan omfattar att mängden deponering av icke-farligt avfall som inte är inert ökas. Den tillförda mängden är mer än 2 500 ton men högst 100 000 ton avfall per kalenderår. Planerad ansökan omfattar även att mängden uppgrävda massor av icke-farligt avfall som behandlas ökas. Den tillförda mängden är mer än 18 750 ton/kalenderår.

6. Områdesbeskrivning

6.1 Lokalisering

Brändkläppens avfallsanläggning ligger på fastigheten Svartbjörnsbyn 2:53 i Bodens kommun. Brändkläppen ligger cirka 3 km nordost om Bodens tätort och anläggningen är cirka 40 hektar stor, se Figur 1. Verksamheten är lokaliserad inom ett inhägnat industriområde. Området runt Brändkläppens avfallsanläggning har under lång tid nyttjats för avfallshantering och är starkt påverkat av verksamheten. Runt anläggningen finns skogbevuxna åspartier samt vegetationsridåer som skyddar mot insyn.

Ca 1,5 km väster om verksamhetsområdet ligger Svartbjörnsbyn som är den närmaste samlade bostadsbebyggelsen och ca 700 m norr om anläggningen, vid Altersjön, ligger ett sommarstugeområde. Enstaka bostadsbebyggelse finns längs Brändkläppsvägen cirka 600 meter öster om området. Övriga fastigheter som närmast kan beröras av anläggningen är belägna vid Mjösjön, Brändkläppen och Svalget. Ca 1,5 km öster om området finns även en bergtäkt.

Figur 1: Översiktskarta över anläggningsområdet

6.2 Planförhållanden

6.2.1 Översiktsplan

Enligt Översiktsplan 2025 för Bodens kommun, antagen av kommunfullmäktige 19 juni 2017, ligger Brändkläppens avfallsanläggning inom utredningsområde för verksamheter. Enligt planen föreslås verksamhetsområdet en viss utvidgning från befintlig verksamhet för framtida expansion inom främst innovationsområde för miljöteknik.

6.2.2 Detaljplan

För området gäller detaljplan fastställd 1982-11-19 och detaljplan antagen 1997-05-06. Detaljplanen från 1982 redovisar bestämmelser om markhöjder och skyddsområde för skog som skall bevaras. I den planen ingår även en mindre byggrätt för en teknisk anläggning. Detaljplanen från 1997 reglerar markanvändningen samt byggnadshöjder för återvinningsanläggningarna inom området.

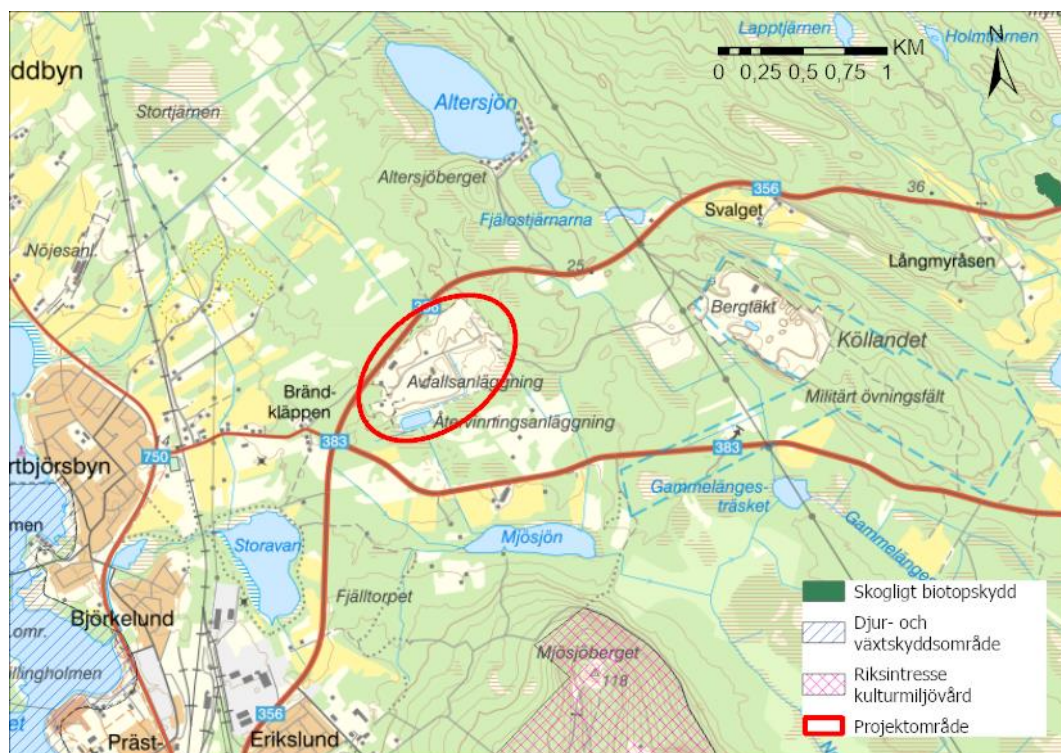
Ytterligare en detaljplan över avfallsanläggningen fastställdes 2002-01-28 av kommunfullmäktige i Bodens kommun och vann laga kraft 2003-03-13. Syftet med planen är att tillskapa byggrätter för anläggningar inom Brändkläppens avfallsanläggning. Planen medger även en utökning av planområdet. Planen innebär även att nya områden för byggrätt föreslås inom den del av området som omfattas av detaljplan fastställd 1982-11-19.

6.3 Riksintressen och skyddade områden

Ca 1,7 km sydost om anläggningen finns ett utpekat riksintresse för kulturmiljövård, den militära miljön kring Gammelängsberget, se Figur 2. Verksamheten bedöms inte medföra någon påverkan på riksintresset.

Inga skyddade områden förekommer i anslutning området för avfallsanläggningen. Cirka 4 km nordost om anläggningen finns ett område med skogligt biotopskydd. I Bodträsket och de södra delarna av Buddbyträsket finns ett fågelskyddsområde som ligger ca 2 km väster om anläggningen, se Figur 2 (Naturvårdsverket, 2023).

Persöfjärden (SE730909-178952) är belägen några kilometer öster om anläggningen och är ett Natura-2000-område enligt Fågeldirektivet. Persöfjärden är en sedan länge känd fågellokal. Fjärden med dess näromgivning innefattar många olika miljötyper och därför trivs flertalet fåglar. Störst betydelse har fjärden som rastlokal under våren, framför allt för änder, gäss, vadare och rovfåglar (Naturvårdsverket, 2023).

Figur 2: Riksintressen och skyddade områden

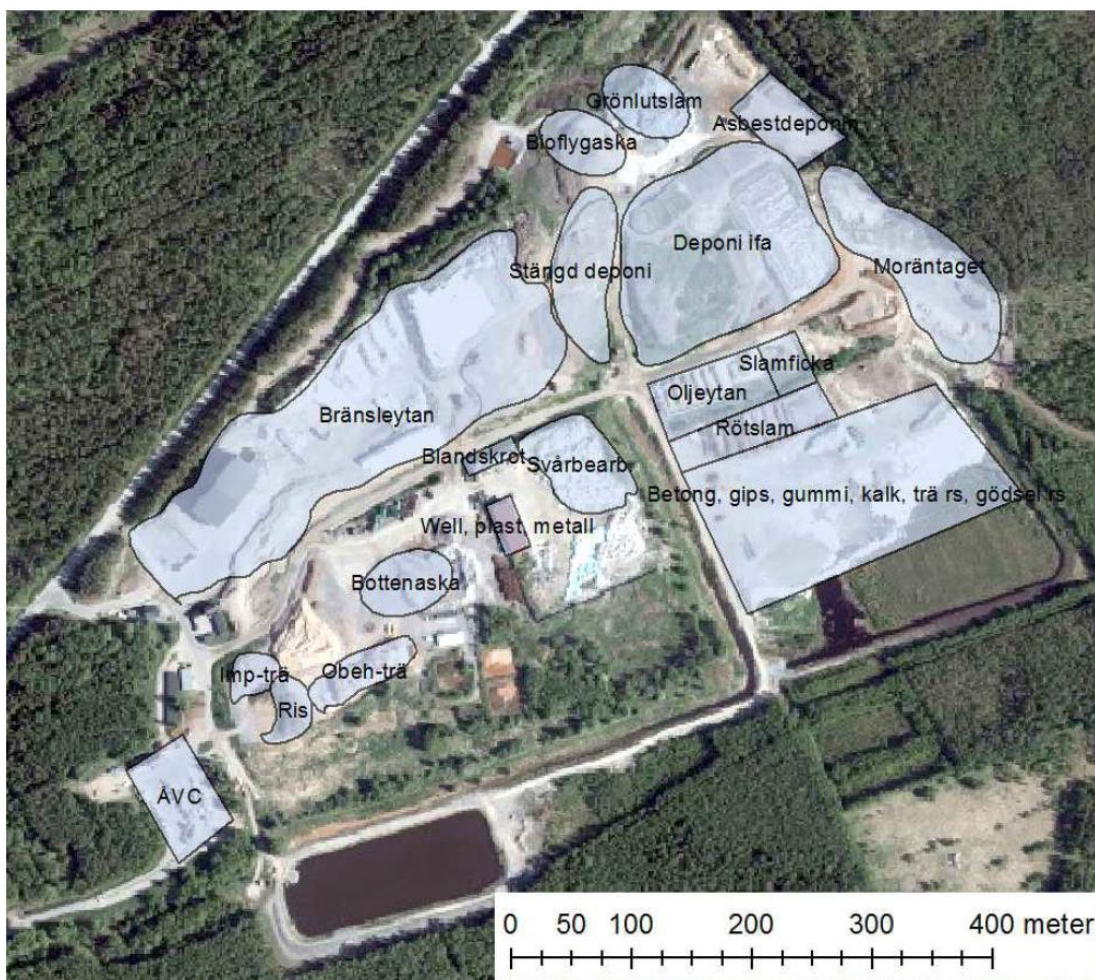
7. Beskrivning av verksamheten

7.1 Allmänt

Bodens kommun har sedan mitten av 1900-talet bedrivit avfallsverksamhet på Brändkläppens avfallsanläggning, fastighet Svartbjörby 2:53. Anläggningen ägs av Bodens kommun men driften utförs av både Bodens kommun och Restproduktbearbetning i Boden AB.

På Brändkläppens avfallsanläggning sker mottagning, sortering, lagring, behandling samt deponering av hushålls-, bygg-, industri- och verksamhetsavfall, se Figur 3. Den totala verksamhetsytan är 40 ha.

På anläggningen finns även återvinningscentral, lakvattendamm samt ytor för behandling, sortering och lagring av olika avfallsfraktioner.

Figur 3: Befintlig verksamhet på Brändkläppens avfallsanläggning

7.2 Nuvarande verksamhet

Vid infarten till Brännkläppens avfallsanläggning finns en vågstation där samtliga inkommande yrkesfordon vägs vid ankomsten till anläggningen.

Avfallet besiktas okulärt vid ankomsten med hjälp av kameror för att kontrollera klassificeringen av avfallet. Avfallet registreras och därefter hänvisas chauffören till rätt plats på anläggningen för avlastning.

Material som ska transporteras ut eller som ska användas till konstruktionsmaterial/täckningsmaterial med mera vägs in vid vågstationen innan det transporteras ut eller används på anläggningen.

7.2.1 Sortering och bearbetning

På anläggningen återvinns avfall genom mekanisk bearbetning och sortering. Även bearbetning av massor och avfall för anläggningsändamål genomförs.

Sortering sker av verksamhets- bygg- och rivnings-, grov- samt park- och trädgårdsavfall. Avfallet sorteras maskinellt med plockmaskin och delas upp i de huvudsakliga fraktionerna; trä, wellpapp, konstruktionsmaterial, brännbart och deponirest. Sorteringen sker på hårdgjord- eller delvis hårdgjord yta.

Olika typer av mekanisk bearbetning utförs som till exempel finfördelning genom kontinuerlig krossning och flisning, samt separering genom plockning och siktnings. Bearbetning innefattar även blandning av brännbara bränslen och sortering av bottenaska från avfallsförbränning.

Upparbetning av massor och material för anläggningsändamål utförs genom krossning, separering och blandning av lämpliga massor och material. Massorna och materialen som upparbetas utgörs av jord, sten, betong, tegel, kompostmaterial samt avlopps- eller rötslam.

7.2.2 Lagring och hantering av avfall

På anläggningen genomförs lagring av farligt avfall bestående av impregnerat trä, motordrivna fordon och annat farligt avfall. Även lagring och uppläggning av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, samt för konstruktions- och anläggningsändamål genomförs. Det avfall som lagras består av impregnerat trä, obehandlat trä, ris, bottenaska, blandskrot, well/plast/metall och svårbearbetat material. Det finns även separata områden för lagring av betong, gips, gummi, kalk, trä och gödsel.

Lagring av avfall sker på hårdgjorda- eller delvis hårdgjorda ytor inom avfallsanläggningen. Vatten från ytor där avfall lagras, där föroreningsrisken inte är ringa, samlas upp och leds till behandlingsanläggningen för lakvatten.

7.2.3 Behandling

På anläggningen genomförs behandling av uppgrävda massor samt biologisk behandling av lättnedbrytbart avfall.

Genom biologisk behandling, i form av kompostering eller rötning, omhändertas lättnedbrytbart organiskt avfall i form av främst park- och trädgårdsavfall.

Behandling av uppgrävda förorenade massor görs genom kompostering, rötning, tvättning, termisk avdrivning eller stabilisering och solidifiering beroende på massornas typ.

7.2.4 Avvattning av flytande avfall

På anläggningen sker även avvattning av flytande avfall (sådan avfall som avger vätska). Det flytande avfallet är i form av till exempel gatubrunnsslam, rörgravsslam eller liknande och avvattnas i hårdgjorda fickor där fast material avskiljs från vätska genom att det fasta materialet sjunker och vattnet kan avledas till avvattningsbrunnar som är kopplade till lakvattensystemet. Det fasta materialet omhändertas genom återvinning, destruktion eller deponering beroende på sammansättning.

7.2.5 Lakvattenhantering

Förorenat dagvatten och lakvatten samlas upp och renas i den interna lakvattenbehandlingen. Lakvattnet samlas in via ett öppet dikessystem och leds till en utjämningsdamm där det luftas och sedimentation av grövre material sker. Vid sedimenteringen avskiljs delvis tungmetaller i form av arsenik, kadmium, koppar, kvicksilver, nickel, bly och zink. Vattnet leds sedan till en luftningsdamm där aktiv luftning sker med luftaggregat. Vattnet filtreras sedan i tre sandbäddar där suspenderat material avskiljs. Under sommarsäsongen sker även delvis biologisk nedbrytning av organiskt material, samt biologisk rening av kväve via nitrifikation och denitrifikation. Vattnet leds sedan till den kommunala avloppsanläggningen.

Halterna av förekommande föroreningar i det uppsamlade dagvattnet och lakvattnet uppfyller gällande rekommendationsvärden som finns för industriavloppsvatten som tas emot vid en kommunal avloppsanläggning.

7.3 Planerad verksamhet

Den planerade verksamheten kommer i huvudsak att bedrivas som nuvarande verksamhet. Förändringen innefattar främst ökade mängder avfall inom befintliga verksamheter enligt REBAB:s nuvarande tillstånd. Ändringen innebär även att några av de verksamheter som idag omfattas av tillståndet för Bodens kommun ska inkluderas i REBAB:s tillstånd. Det som tidigare omfattades av Bodens kommuns tillstånd men nu kommer att omfattas av REBAB:s tillstånd är deponering av icke-farligt avfall samt sortering av icke-farligt avfall. Sökanden avser även att förändra nuvarande lakvattenhantering där lakvattnet avleds till det kommunala avloppsreningsverket. Sökanden planerar för en lokal lakvattenhantering där vattnet renas lokalt genom exempelvis anläggande av en våtmark.

Vid anläggandet av lokal lakvattenhantering kommer ny mark att tas i anspråk. Hur stor yta som kommer tas i anspråk beror på vilken lösning som anses vara bäst. Detta kommer att beskrivas i kommande MKB. I övrigt kommer ytor som idag inte används, men som är belägna på området, att användas för att få plats med de ökade mängderna.

Sökanden planerar eventuellt även att ta emot slam från avloppsreningsverk för kompostering. Detta görs inom ramen för befintliga verksamhetskoder 90.161 och 90.171 innefattande biologisk behandling av lättnedbrytbart avfall.

7.3.1 Deponering av icke-farligt avfall

Den största förändringen innebär att REBAB:s tillstånd även ska omfatta en ökning av deponeringen av icke-farligt avfall. Deponering sker redan på anläggningen men omfattas av tillståndet för Bodens kommun enligt miljöbalken med dnr 551-13665-2019. Verksamheten drivs i dagsläget av REBAB på uppdrag av Bodens kommun. I praktiken innebär ändringen att mängden deponerat icke-farligt avfall ökar från 20 000 ton/år till 40 000 ton/år på befintlig deponiyta. Totalmängden under tillståndstiden kommer att uppgå till 400 000 ton.

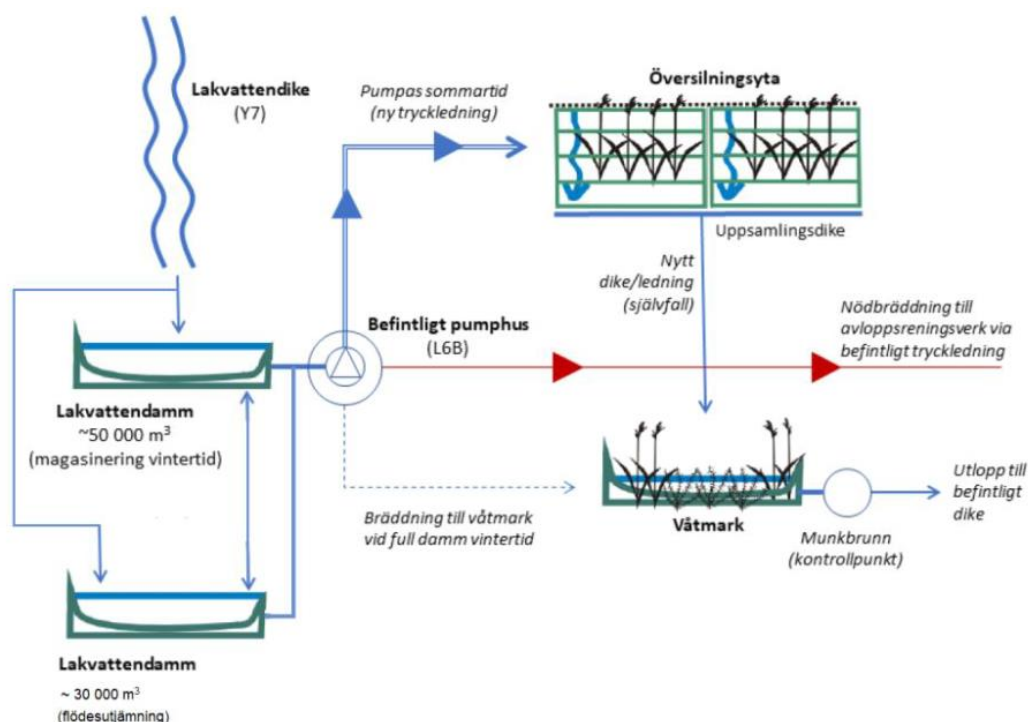
7.3.2 Sortering och bearbetning

Även sortering av icke-farligt avfall ska omfattas av REBAB:s tillstånd. Sortering av icke-farligt avfall sker redan på anläggningen idag men omfattas av Bodens kommuns tillstånd med dnr 551-13665-2019. Verksamheten drivs dock i dagsläget av REBAB på uppdrag av Bodens kommun. Den ansökta verksamheten kommer omfatta att mängden icke-farligt avfall som ska sorteras och bearbetas ökar från 80 000 ton till 150 000 ton.

7.3.3 Lakvattenhantering

Bolaget avser att utveckla lakvattenhanteringen till att omfatta lokal rening av lakvattnet i stället för att fortsatt leda det till avloppsreningsverket. Bolaget kommer att utreda olika metoder för detta i den kommande processen. Den befintliga processen (se kap 7.2.5) kommer att behöva kompletteras med magasinering- och utjämningskapacitet samt biologisk rening av kväve och organiskt material.

Ett av alternativen som kommer att utredas är en tillkommande översilningsyta följt av en våtmark, se Figur 4. I översilningsytan kommer omvandling av ammoniumkväve till nitratkväve att ske genom nitrifikation. En del av nitratkvävet förväntas att omvandlas till kvävgas genom denitrifikation. Översilningsytan beräknas kunna nyttjas sex månader per år (180 dagar) utan risk för frysning. Efter översilningsytan kan en våtmark anläggas. I en våtmark kommer en del nitratkvävet från översilningsytan att denitrifieras. Även en del av resterande kväve i form av ammoniumkväve kommer kunna omvandlas till nitrat genom nitrifikation. En ansökan om tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken kommer att ingå i tillståndsprövningen.

Figur 4: Exempel på utformning av en reningsanläggning med våtmark (bild från WRS rapport modifierad av Sweco).

8. Alternativ lokalisering och utformning

8.1 Nollalternativ

Ett nollalternativ beskriver den situation som uppkommer om den planerade ändringen inte kommer till stånd.

Verksamheten bedrivs till dess att tillstånden (Bodens kommuns och REBABs) för de befintliga verksamheterna utgår i slutet av år 2025. För att kunna tillfredsställa behovet av framtida behov av återvinnings- och deponeringskapacitet krävs nytt tillstånd för verksamheten. I det fall nytt tillstånd inte medges kommer kommunen inte kunna möta det framtida behovet av en väl fungerande behandling av avfall. Alternativet är att en eller flera externa mottagare får ta hand om avfallet vilket innebär stora kostnader, både transportkostnader och kostnader för omhändertagande. Om avfallet ska transporteras längre sträckor skulle det även innebära större miljöpåverkan i form av bland annat emissioner.

8.2 Alternativ lokalisering och utformning

Den planerade verksamheten är befintlig vilket innebär att en mindre mängd mark kommer att behöva tas i anspråk jämfört med en helt ny avfallsanläggning. Om verksamheten kan fortsätta på samma plats kommer även befintlig logistik att kunna användas. En alternativ lokalisering skulle innebära att mer ny mark behöver tas i anspråk samt att befintlig logistik inte kan nyttjas.

Baserat på ovan resonemang bedöms ingen alternativ lokalisering vara aktuell att utreda i dagsläget.

Alternativ utformning och bästa teknik för ansökt verksamhet kommer att beskrivas i ansökan.

9. Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter

I detta kapitel beskrivs de miljöeffekter som förväntas i och med den planerade verksamheten. En mer utförlig beskrivning av miljöeffekter, inklusive planerade skyddsåtgärder och försiktighetsmått, kommer att inkluderas i kommande ansökan.

9.1 Natur och kulturmiljö

Brändkläppens avfallsanläggning ligger i ett område som är relativt flackt utan några större höjdskillnader. I norr och väster avskärmas området naturligt av skogbevuxna moränryggar och blandskog. På de lägre partierna söder om området finns våt- och ängsmark.

9.1.1 Naturmiljö

Syd och sydost om anläggningen breder ett sumpskogsområde ut sig i sydostlig riktning. Sumpskogen övergår till ett större våtmarksområde med låga naturvärden ca 1,5 km sydost om anläggningen (Naturvårdsverket, 2023). I anslutning till sumpskogsområdet ca 3,5 km sydost om anläggningen finns även ett område som pekats ut som nyckelbiotop. Nyckelbiotopen utgörs av ett naturskogsområde med rik flora och stora ornitologiska värden, se Figur 5 (Naturvårdsverket, 2023).

Cirka 4 km nordöst om anläggningen finns ett område med skogligt biotopskydd. I Bodträsket och de södra delarna av Buddbyträsket finns ett fågelskyddsområde som ligger

ca 2 km väster om anläggningen. 1,5 och 2,5 km nordost om anläggningen finns tre gran- och tallskogsområden med utpekade höga naturvärden. Ungefär 1,7 km nordväst om anläggningen ligger ett 2,4 ha stort område med en nyckelbiotop i form av sekundär lövnaturskog, se Figur 5 (Naturvårdsverket, 2023).

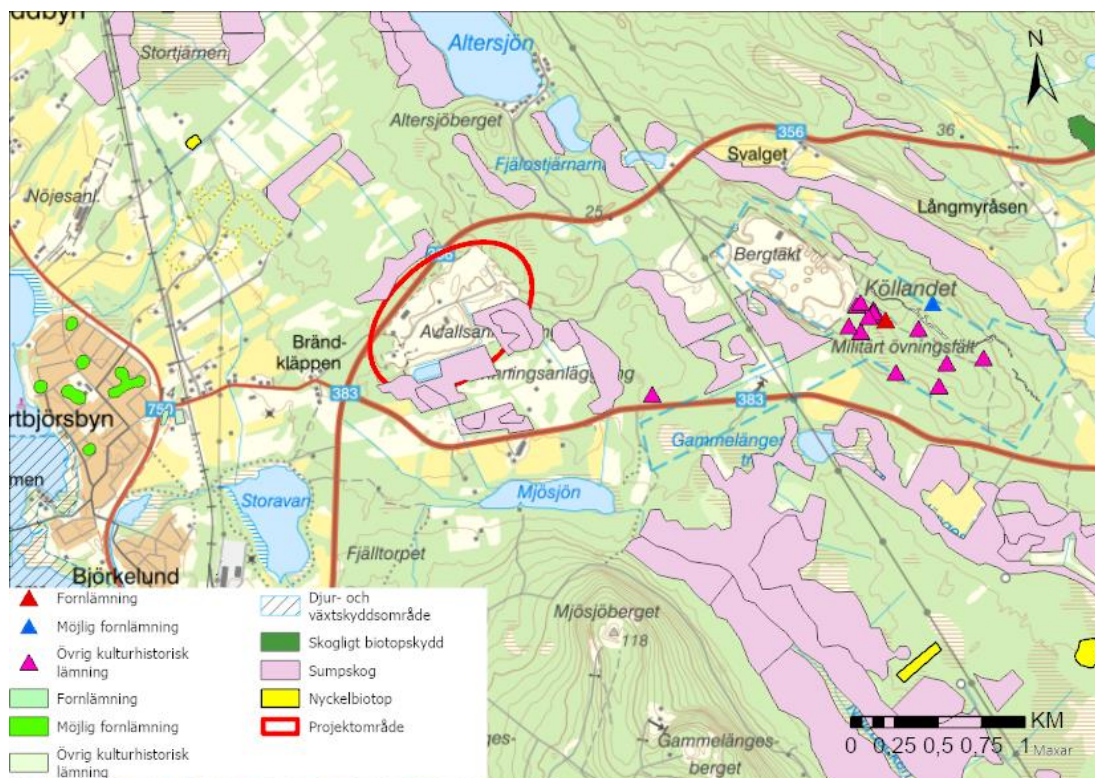
Då ovan nämnda naturvärden befinner sig på långt avstånd från anläggningsområdet, bedöms inte naturvärdena beröras av den planerade verksamheten se Figur 5 (Naturvårdsverket, 2023).

9.1.2 Kulturmiljö

800 meter sydost om området finns en övrig kulturhistorisk lämning, L2021:191, vilken är en kolningsanläggning, se Figur 5.

I Svartbjörnsbyn, ca 1,5–2 km väster om anläggningen, finns kulturhistoriska lämningar i form av sju gårdstomter. Söder om Köllandet, beläget 2 km västerut från anläggningen finns ett militärt övningsfält där 12 stridsvårn finns markerade. I anläggningens närområde finns även fyra områden med militära anläggningar och en fyndplats. På platsen finns även markerat ett naturföremål/-bildning med bruk, tradition eller namn samt en fångstgrop, se Figur 5 (Riksantikvarieämbetet, 2023).

Då identifierade kulturmiljövärden befinner sig på avstånd från verksamheten, bedöms inte kulturmiljövärdena beröras av det nya tillståndet (Riksantikvarieämbetet, 2023).

Figur 5: Natur- och kulturmiljövärden

9.2 Ytvatten

Mjösjön ligger ca 800 m söder om anläggningen. Sjön är klassad som ett övrigt vatten, inte som en vattenförekomst, och saknar därför fastställda miljö kvalitetsnormer enligt EU:s

ramdirektiv för vatten (2000/60/EG). Sjön har inga kända rekreations- eller naturvärdesintressen.

Mjösjöns vatten avrinner österut till Norrbäcken, som i sin tur rinner till Gammelängesträsket. Den första recipienten som är en vattenförekomst med miljökvalitetsnormer är Lörbäcken (WA93367626), som sträcker sig från Gammelängesträsket via ytterligare ett par mindre sjöar ner till vattenförekomsten Persöfjärden (WA25621941).

Beslutad miljökvalitetsnorm för Lörbäcken är god ekologisk status 2027 och god kemisk status. Undantag i form av mindre stränga krav gäller för kvicksilver och PBDE. Den ekologiska statusen bedöms idag som måttlig. De kvalitetsfaktorer som har klassats är fisk (måttlig status), näringsämnen (måttlig status), försurning (måttlig), konnektivitet (dålig), hydrologisk regim (måttlig) och morfologiskt tillstånd (måttlig).

Den kemiska statusen bedöms som uppnår ej god baserat på att kvicksilverhalten i fisk bedöms vara förhöjd (Tabell 2).

För Persöfjärden är den beslutade miljökvalitetsnormen måttlig ekologisk status 2027 och god kemisk status med undantag för kvicksilver och PBDE. Den ekologiska statusen bedöms idag vara måttlig. De kvalitetsfaktorer som har klassats är växtplankton (måttlig), näringsämnen (måttlig), SFÅ (måttlig; arsenik), konnektivitet (hög) och morfologiskt tillstånd (god). Tillståndet måttlig status för näringsämnen och växtplankton anses motsvara gynnsam bevarandestatus för de värden som är skyddade inom Natura 2000-området Persöfjärden. Den kemiska statusen bedöms som uppnår ej god, med samma motiv som för Lörbäcken, dvs. att kvicksilverhalten i fisk bedöms vara förhöjd (Tabell 2).

Tabell 2: Miljökvalitetsnormer för vattenförekomsterna Lörbäcken och Persöfjärden

Vattenförekomst	Beslutade miljökvalitetsnormer, MKN	Bedömd status
Lörbäcken (WA93367626)	God ekologisk status 2027 God kemisk status	Måttlig ekologisk status Uppnår ej god kemisk status
Persöfjärden (WA25621941)	Måttlig ekologisk status 2027 God kemisk status	Måttlig ekologisk status Uppnår ej god kemisk status

I enlighet med verksamhetens kontrollprogram genomförs regelbundna provtagningar av lakvattnet. Av genomförda provtagningar under 2022 framgår att utsläppsmängden för majoriteten av de provtagna ämnena har legat under tillåtna tröskelvärden enligt Miljörapportens emissionsdeklaration. Det enda ämne som låg över tröskelvärdet var kväve. Förändringen av verksamheten kommer troligtvis leda till att utsläppsmängden ökar då avfallsmängden ökar. Om verksamheten skulle utöka reningen av lakvatten på anläggningen i stället för att avleda det till reningsverket, skulle det innebära en viss ökad belastning på Mjösjön vilken skulle bli primär recipient. Risken är främst att kvävehalten kan komma att öka något i Mjösjön, men eftersom kväve inte är det näringsämne som är begränsande för bioproduktionen i vare sig Mjösjön eller Lörbäcken, bedöms utsläppet inte leda till en försämrad övergödningssituation. Eftersom en större del av kvävet utgörs av ammoniumkväve finns även risk att ammonium- liksom ammoniakkvävehalten ökar.

Framtida lakvattenhantering, och påverkan av denna, kommer att utredas och beskrivas närmare i kommande MKB

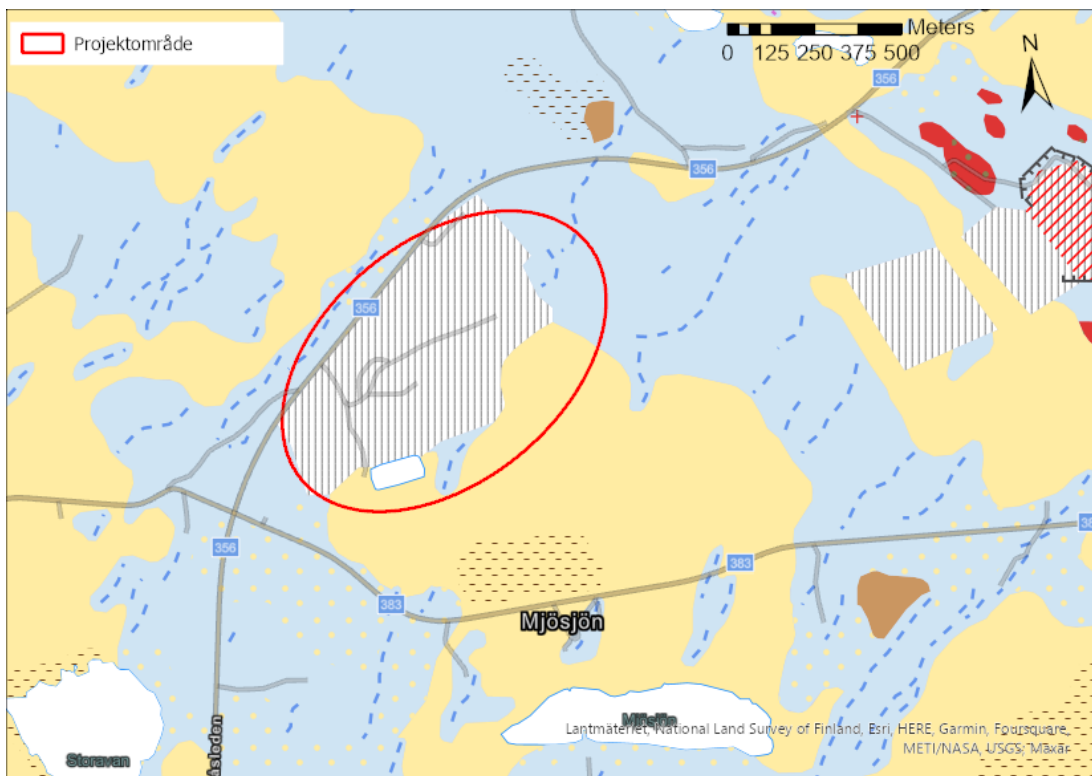
9.3 Mark och grundvatten

I området kring Brändkläppen finns inga statusklassade grundvattenförekomster. Det finns heller inga kommunala grundvattenintressen i området.

Strax norr om Mjösjön, cirka 800 meter söder om verksamhetsområdet, finns en privat borrhälsbrunn som tillhör en fastighet (Mjösjön 15:1) som nyttjas för permanentboende. Brunnen ingår i anläggningens kontrollprogram. Cirka 300 meter sydväst om verksamhetsområdet finns en brunn med cementtätning på fastigheten Svartbjörby 1:68 (Sveriges geologiska undersökning, 2023).

Anläggningsområdet består främst av fyllningsmaterial (vitrandigt i Figur 6) Den fasta berggrunden består av urberg (rött i Figur 6) och enligt SGU:s jordartskarta (Sveriges geologiska undersökning, 2022) är jordarterna i det aktuella området är främst grusig siltig morän (blågrå i Figur 6) med relativt låg genomsläpplighetenligt. Jorden i området domineras av en siltig lera (gult i Figur 6) som gradvis övergår till en mer sandig morän. I området finns även inslag av torv (brunt i Figur 6) Lerlagrens mäktighet varierar mellan 1–3 m inom området.

Verksamheten medför normalt inga utsläpp till mark, eventuella utsläpp orsakas av händelser som avviker från det normala såsom spill och läckage. All hantering av avfall sker på hårdgjorda ytor så att lakvatten avleds och samlas upp. Den hårdgjorda ytan gör också att eventuella spill och läckage kan samlas upp vilket därmed minskar risken för infiltration till omgivande mark. Skyddsåtgärder för att minska risk för utsläpp till mark kommer att beskrivas närmare i kommande MKB.

Figur 6: Markförhållanden i- och i närheten av anläggningsområdet

9.4 Boende och människors hälsa

9.4.1 Buller och utsläpp till luft

Buller uppstår främst från transporter samt i form av maskinljud från till exempel sorteringsverk, krossverk eller mobila behandlingsanläggningar som ställs upp inom anläggningen. De planerade verksamheterna bidrar inte till att några nya bullerkällor tillförs verksamhetsområdet. En ökad avfallsmängd kan dock innebära att transporterna ökar samt ökat buller från krossning.

Verksamheten har befintliga villkor för buller som bedöms kunna innehållas även efter utökningen av verksamheten. Inga klagomål på buller har förekommit.

Mot denna bakgrund görs bedömningen att verksamheterna inte kommer att ge upphov till bullerolägenheter vid närmaste bostäder eller fritidshus.

Transporter innebär även utsläpp till luft. En ökad mängd transporter kan därmed öka utsläppen till luft. Tidigare emissionsberäkningar visar att transporterna till och från avfallsanläggningen står för en liten del av utsläppen längs väg 356.

9.4.2 Friluftsliv

Ca 7 km söder om avfallsanläggningen ligger Gruvbergets friluftsanläggning. Vid anläggningen finns möjlighet till bland annat utförs- och längdskidåkning samt en pulkabacke och tillgång till grillplatser (Bodens kommun, 2018).

Ca 5 km väster om anläggningen ligger Pagla friluftsområde med tillgång till motions- och skidspår, grillplatser, pulkabacke och två slalombackar med en lift (Bodens kommun, 2018).

Den befintliga- och planerade verksamheten är lokaliserad till Brändkläppens avfallsanläggning, vilken utgör ett inhägnat industriområde. Anläggningens lokalisering inom Brändkläppens industriområde gör att verksamheten inte bedöms medföra någon negativ påverkan på fritids- eller friluftslivet i Boden.

9.4.3 Lukt

Luktproblem till följd av de planerade verksamheterna kan främst komma att kopplas till den biologiska behandlingen av lättnedbrytbart organiskt avfall. En kontrollerad biologisk behandling där de naturliga nedbrytningsprocesserna ges rätt förutsättningar ger generellt inte upphov till störande lukter. Eventuella luktemissioner från biologisk behandling bedöms få störst betydelse i hanteringsplatsens omedelbara närhet.

9.4.4 Damning och nedskräpning

Damning uppstår i första hand vid mekanisk bearbetning av torra material som till exempel krossning av betong, tegel. Dessutom kan trafiken inom området orsaka damning från ej belagda vägar. För att minska risken för olägenheter till följd av damning vid dessa förhållanden kan åtgärder såsom täckning eller bevattning vidtas.

Sortering och bearbetning av till exempel blandat industriavfall och upparbetning av brännbart avfall kan medföra en viss nedskräpning genom vindspridning av avfall. Genom regelbunden avsugning och städning av området kan problemen med nedskräpning förebyggas och minimeras. Detta kommer att beskrivas mer utförligt i kommande MKB.

9.5 Rennäring

Anläggningsområdet ingår i Gällivare samebys marker (Sametinget, 2023). Avfallsanläggningen är befintlig samt omgärdas av stängsel. Miljökonsekvenser och effekter på rennärings kommer att beskrivas närmare i kommande MKB

9.6 Energi- och resursanvändning

Den största delen av verksamhetens energianvändning kommer främst från maskiner och uppvärmning av lokaler. Energianvändningen kommer att beskrivas mer utförligt i kommande MKB.

Verksamheten syftar till att hantera och återvinna resurser vilket medför minskade uttag av ändliga naturresurser. Anläggningen medverkar även till energiåtervinning genom utsortering av brännbart avfall som nyttjas för produktion av värme och el. Att lokalisera verksamheten till den befintliga avfallsanläggningen medför även ett mindre intrång i miljön då mindre ny mark tas i anspråk jämfört med en ny anläggning.

9.7 Säkerhet och risker

9.7.1 Risker inom befintlig verksamhet

Risk för olyckor med anledning av de planerade verksamheterna kan huvudsakligen kopplas till transporter till och från anläggningen samt hanteringen av brännbart material. Verksamheten arbetar förbyggande genom bland annat val av transportvägar samt förbyggande åtgärder vid verksamheter med förhöjd brandrisk.

9.7.2 Klimatförändringar

Enligt SMHI:s klimatscenario (RCP 4,5) förväntas dygn med kraftig samt extrem nederbörd öka i framtiden (perioderna 2011–2040, 2041–2070, 2071,2100) jämfört med referensåren 1971–2000 (SMHI, 2022). Risk för torra dygn och långa torrperioder kommer minska under samma perioder även om medeltemperaturen förväntas öka. Eventuella risker kopplade till skyfall kommer beskrivas mer i kommande MKB.

10. Miljömål

2015 beslutade FN om en Agenda 2030 för hållbar utveckling, innehållande 17 globala mål och 169 delmål för att uppnå hållbar utveckling i följande tre dimensioner; social, miljömässig och ekonomisk. I Sverige har det tagits fram 16 miljökvalitetsmål. De nationella miljökvalitetsmålen omfattar den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling enligt Agenda 2030 medan de globala målen har en tydligt integrerad miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

De svenska miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i miljön som miljöarbetet ska leda till i förhållande till målen i Agenda 2030. Detaljrikedomen gör det lättare att följa utvecklingen i miljön och på så sätt förstå vilka åtgärder som är viktigast. Det svenska miljömålssystemet innehåller 16 miljömål och 24 etappmål.

Avfallsanläggningens påverkan och måluppfyllelse kommer att beskrivas närmare i kommande MKB.

11. Fortsatt arbete

11.1 Tidplan

Samrådet genomförs under våren 2023 med Länsstyrelsen i Norrbottens län, Bodens kommun samt de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten.

Efter avslutat samråd kommer sökanden att sammanställa alla inkomna yttranden, samt bemötanden av dessa, i en samrådsredogörelse.

Framtagande av ansökningshandlingar och miljökonsekvensbeskrivning kommer att tas fram under 2023 och sökanden planerar att lämna in ansökan innan årsskiftet mellan år 2023 och år 2024.

11.2 Planerade utredningar

Sökanden planerar att utreda en lokal rening av lakvatten i stället för att det ska ledas till reningsverket. Ett alternativ som kan utredas är att den biologiska reningen följs av en våtmark.

11.3 Förslag på innehåll i kommande miljökonsekvensbeskrivning

Efter samrådet upprättas en MKB. Syftet med MKB:n är att identifiera och beskriva de direkta och indirekta effekter som ändringen medför dels för människor, djur, växter, mark, vatten, luft, klimat, landskap och kulturmiljö, dels på hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt, dels på annan hushållning med material, råvaror och energi.

En mer utförlig beskrivning av miljöeffekter, inklusive planerade skyddsåtgärder och försiktighetsmått, kommer att inkluderas i miljökonsekvensbeskrivningen för att göra det möjligt att ge en samlad bedömning av dessa effekter på människors hälsa och miljön.

Rubrikerna nedan är förslag på omfattningen av kommande MKB:

1. Icke-teknisk sammanfattning
2. Administrativa uppgifter
3. Begrepp och definitioner
4. Inledning (bakgrund, syfte, preliminär tidplan, lagstiftning, krav på sakkunskap mm)
5. Befintliga tillstånd
6. Tillståndprocessen (inklusive samrådet)
7. Omfattning
8. Omgivningsbeskrivning (lokalisering, planer, skyddade områden)
9. Verksamhetens utformning (nuvarande och planerad)
10. Alternativ lokalisering och utformning (nollalternativ)
11. Avgränsningar
12. Bedömningsgrunder
13. Bedömningsmetodik
14. Miljökonsekvensbedömning (inkl. påverkan, skyddsåtgärder och konsekvenser)
15. Mark och Vatten (inklusive MKN)
16. Natur- och kulturmiljö
17. Klimat
18. Boende och människors hälsa (buller, transporter, luft, lukt, damning, friluftsliv mm)
19. Hushållning av resurser
20. Rennäring
21. Kumulativa effekter
22. Risk och säkerhet (inklusive brand, klimatförändringar)
23. Miljömål
24. Egenkontroll
25. Samlad bedömning
26. Uppfyllnad av kravet på sakkunskap
27. Referenser

12. Referenser

Bodens kommun. (2018). Hämtat från <https://www.boden.se/kommunen/kultur-och-fritid/friluftsomraden> (hämtad 2023-02-14)

Naturvårdsverket. (2023). *Skyddad natur*. Hämtat från <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/> (hämtad 2023-02-08)

Riksantikvarieämbetet. (2023). *Fornsök*. Hämtat från <https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/6060d80f-c0f4-4caa-b00d-eccfcfde1351> (hämtad 2023-02-08)

Sametinget. (2023). *Rennäringens markanvändningsdata*. Hämtat från [sametinget.se: https://geodata.sametinget.se/webb/sameby/riks/117_gallivare_riks.pdf](https://geodata.sametinget.se/webb/sameby/riks/117_gallivare_riks.pdf) (hämtad 2023-02-08)

SMHI. (2022). *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)*. Hämtat från Fördjupad klimatscenariotjänst: https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarioer/met/vasterbottens_lan/heavyprec/rcp45/2011-2040/year/anom (hämtad 2022-12-01)

Sveriges geologiska undersökning. (den 22 11 2022). *SGU jordartskarta*. Hämtat från <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html>

Sveriges geologiska undersökning. (2023). *SGU jordartskarta*. Hämtat från <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html> (2023-02-08)

Sveriges geologiska undersökning. (2023). *SGU brunnsarkiv*. Hämtat från <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-brunnar.html> (hämtad 2023-02-08)